

РЕШЕНИЕ

№ 42

гр. Ихтиман, 29.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ИХТИМАН, ПЪРВИ НАКАЗАТЕЛЕН СЪСТАВ, в публично заседание на осемнадесети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Радослава М. Йорданова

при участието на секретаря Лиана Цв. Тенекева
като разгледа докладваното от Радослава М. Йорданова Административно наказателно дело № 20241840200022 по описа за 2024 година

производство по чл. 58д и сл. от ЗАНН

„* 2000“ ЕООД ЕИК *, седалище и адрес на управление гр. София, бул. „*“ № 5 е обжалвало електронен фиш за налагане на имуществена санкция за нарушение, установено от електронна система за събиране на пътни такси по чл. 10, ал. 1 от Закона за пътищата № *****, издаден от Агенция „Пътна инфраструктура“, с който на основание чл. 187а, ал. 2, т. 3 ЗДвП, вр. чл. 179, ал. 3б ЗДвП, е наложена имуществена санкция в размер на 2500 лева.

В жалбата се твърди, че електронният фиш е незаконосъобразен, тъй като разпоредбата на чл. 189ж ЗДвП не предвижда възможността за издаване на електронен фиш, с който се налага имуществена санкция на основание чл. 179, ал. 3б ЗДвП. Навеждат се доводи за това, че административнонаказателната отговорност е погасена по давност. По същество се сочи, че към 31.08.2021 г. в превозното средство, с което е допуснато нарушението е имало монтирано бордово устройство, посредством което се е осъществявало електронното събиране на дължимите такси за изминато разстояние, като е имало сключен договор с „Интелигентни трафик системи“ АД и „А1 България“ ЕАД за предоставяне на услуга за електронно събиране на таксите за изминато разстояние, а наказващият орган не е изследвал причините, поради които не са били получени данни за процесния сегмент от пътя. Изтъкнати са основания и за прилагане на чл. 28 ЗАНН.

Въззиваемата страна, в писмено становище, оспорва жалбата, като твърди, че нарушението е установено чрез Електронната система за събиране на пътни такси и е създаден доклад с приложени статични изображения. При преминаване през контролно устройство бордовото устройство, което е било монтирано в превозното средство не е предавало данни за пътуването, което представлява нарушение, отчетено от системата.

Съдът, като обсъди доводите на страните и събраните писмени доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност и съобразно с чл. 18 НПК, приема за установено следното:

На 31.08.2021 г. в 12,10 часа с устройство № 20032, представляващо елемент от

електронната система за събиране на пътни такси по чл. 10, ал. 1 от Закона за пътищата, монтирано на път А-1, км 54+150 е бил заснет влекач с рег. № *, който се е движел с посока намаляващ километър. Електронната система за събиране на пътни такси по чл. 167а, ал. 3 ЗДвП е регистрирала автомобила, тъй като по електронен път е отчела, че за него няма заплатена пътна такса по чл. 10, ал. 1, т. 2 от Закона за пътищата според категорията на пътното превозно средство.

Впоследствие е установен собственика на автомобила, като на основание чл. 179, ал. 3б, вр. чл. 187а, ал. 1, т. 3 ЗДвП на „* 2000“ ЕООД е наложена имуществена санкция в размер на 2500 лева за нарушение по чл. 102, ал. 2 ЗДвП – за това, че за превозното средство не е била заплатена дължимата пътна такса по чл. 10, ал. 1, т. 2 от Закона за пътищата, тъй като е нямало валидна маршрутна карта или валидна тол декларация за преминаването.

От представения по делото тристранен договор между „Интелигентни трафик системи“ АД, „А1 България“ ЕАД и „* 2000“ ЕООД се установява, че жалбоподателят е възложил на Интелигентни трафик системи“ АД, „А1 България“ ЕАД електронното събиране на пътни такси на база изминато разстояние

С оглед възприетото от фактическа страна съдът достигна до следните правни изводи:

Електронният фиш е издаден от териториални и материално компетентен орган съобразно чл. 189е, ал. 1 ЗДвП.

Неоснователно е оплакването на жалбоподателя за незаконосъобразност на издадения електронен фиш поради обстоятелството, че чл. 189ж, ал. 1 ЗДвП не предвижда подобна възможност. Вярно е, че цитираната разпоредба препраща към единствено към чл. 179, ал. 3 ЗДвП, но при систематичното тълкуване на чл. 189ж, ал. 7, вр. чл. 167а, ал. 4 ЗДвП се установява, че законът не забранява за констатирани нарушения по чл. 179, ал. 3а и 3б ЗДвП да бъде издаден електронен фиш.

Следва да се има предвид, че в производството по установяване и наказване на административни нарушения чрез електронен фиш сроковете по чл. 34 ЗАНН са неотносими, тъй като тримесечният срок по чл. 34, ал. 1 ЗАНН от откриване на нарушението се отнася до съставяне на акт за установяване на административно нарушение, а шестмесечният срок по чл. 34, ал. 3 ЗАНН се отнася до издаването на наказателното постановление, а при производството при установяване и наказване на нарушение чрез електронен фиш не се съставя АУАН и не се издава НП. В този смисъл моментът на издаване на фиша е без правно значение след като не се изтекли общите давностни срокове от датата на извършване на нарушението.

По същество обаче, съдът приема, че жалбата е основателна.

С измененията на Закона за движението по пътищата и Закона за пътищата /ДВ, бр. 105/2018 г./ е предвиден нов начин на заплащане на такси за преминаване по платената пътна мрежа, при която се въвежда смесена система за таксуване на различните категории пътни превозни средства - винетни такси и такси на база време и на база изминато разстояние. Това изменение въвежда съответно и различни санкционни последици за нарушенията, свързани с неплащане на дължимите такси.

За движение на товарните превозни средства с обща допустима максимална маса над 3,5 тона се дължи заплащане на тол такса. В чл. 10б, ал.1 и 2 от Закона за пътищата е предвидено, че тол таксите се диференцират в зависимост от техническите характеристики на пътя или пътния участък, от изминатото разстояние, от категорията на пътното превозно средство и броя на осите, екологичните му характеристики и се определят за всеки отделен път или пътен участък, като контролът при навлизане и излизане на пътното превозно средство по платената пътна мрежа, отчитането на изминатото разстояние, както и

заплащането на тол таксата се извършват чрез Електронна система за събиране на тол такси. В ал. 3 на чл. 10б от Закона за пътищата е посочено, че тол таксата се заплаща от собственика или ползвателя на пътното превозно средство за всички пътни превозни средства с обща технически допустима максимална маса над 3,5 тона, като заплащането □ дава право на пътното превозно средство, за което е заплатена, да измине определено разстояние между две точки.

От своя страна, разпоредбата на чл. 102, ал. 2 ЗДвП предвижда, че собственикът е длъжен да не допуска движението на пътното превозно средство по път, включен в обхвата на платената пътна мрежа, ако за пътното превозно средство не са изпълнени задълженията във връзка с установяване на размера и заплащане на съответната такса по чл. 10, ал. 1 от Закона за пътищата според категорията на пътното превозно средство. Ако в свидетелството за регистрация е вписан ползвател, задължението се изпълнява от него.

Съгласно чл. 167а, ал. 3 ЗДвП електронната система за събиране на пътни такси по чл. 10, ал. 1 от Закона за пътищата създава доклади за всяко установено нарушение по чл. 179, ал. 3 - 3в ЗДвП, към които автоматично се прилагат статични изображения във вид на снимков материал и/или динамични изображения - видеозаписи. Докладите, заедно с приложените към тях статични изображения във вид на снимков материал и/или динамични изображения - видеозаписи, представляват доказателства за отразените в тях обстоятелства относно пътното превозно средство, неговата табела с регистрационен номер, датата, часа и мястото на движение по участък от път, включен в обхвата на платената пътна мрежа, и местонахождението на техническото средство - част от системата.

В чл. 179, ал. 3б ЗДвП е предвидено, че собственик на пътното превозно средство от категорията по чл. 10б, ал. 3 от Закона за пътищата, за което изцяло или частично не е заплатена дължимата такса по чл. 10, ал. 1, т. 2 от Закона за пътищата, включително в резултат на невярно деклариранни данни, посочени в чл. 10б, ал. 1 от Закона за пътищата, се наказва с глоба в размер 2500 лв. Глобата се налага на вписания ползвател на пътното превозно средство, ако има такъв. Ако собственикът или вписаният ползвател е юридическо лице, се налага имуществена санкция в размер на 2500 лв.

В случая от обективна страна се установи, че на 31.08.2021 г. електронната система за събиране на пътните такси е засекла товарния автомобил с рег. № *, който се е движел по АМ „Тракия“, района на км 54+150, който участък е част от платената пътна мрежа и е създала доклад за извършено нарушение, тъй като инсталираното в превозното средство бордово устройство не е изпратило данни на база GPS координати за движението на ППС за използвания маршрут.

Настоящият състав приема, че макар и обективно да е било допуснато нарушение на чл. 179, ал. 3б ЗДвП, тъй като не е била отчетена, съответно заплатена дължимата тол такса за автомобила, собственост на жалбоподателя, при преминаването му в района на АМ Тракия, то деянието е представлява маловажен случай.

За да достигне до този извод съдът съобрази обстоятелството, че предвидения в чл. 179, ал. 3б ЗДвП размер на наказанието противоречи на чл. 9а от Директива 1999/62/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 1999 година относно заплащането на такси от тежкотоварни автомобили за използване на определени инфраструктури (Директива 1999/62/ЕО). Цитираният текст от Директива 1999/62/ЕО въвежда задължение за държавите-членки установените наказания за нарушение на директивата да бъдат ефективни, съразмерни и възпиращи. Съгласно практиката на съда на Европейския съюз (съединени дела С-497/15 и С-498/15) чл. 9а от Директива 1999/62/ЕО трябва да се тълкува в смисъл, че предвиденото в този член изискване за пропорционалност не допуска система от наказания, която предвижда налагането на фиксирана глоба за всички нарушения на правилата относно задължението за предварително заплащане на таксата за ползване на пътната

инфраструктура, независимо от характера и тежестта им.

В българския закон - чл. 179, ал. 3а ЗДвП, санкцията е абсолютно определена и не предвижда възможност за преценка на конкретните факти и тежестта на нарушението – размерът на наказанието е еднакъв без да се прави разлика дали е налице отсъствие на каквото и да е плащане на таксата или плащането се отнася до различен маршрут, какво е отклонението от заплатения маршрут, дали е заплатена за различна категория, екологични характеристики и пр. В хода на производството наказващият орган, чиято е доказателствената тежест, не е представил доказателства за разстоянието, което е преминал товарният автомобил без да е начислена тол такса, съотв. размерът на дължимата тол такса.

В този смисъл според настоящия състав предвиденото в чл. 179, ал. 3б ЗДвП наказание противоречи на чл. 9а от Директива 1999/62 поради нарушение на изискването за пропорционалност. Както е известно при нетранспониране в срок на директива или при неправилното ѝ транспониране се поражда директен ефект, който позволява непосредствено приложение на съответните текстове на директивата.

Следва да се има предвид и че в чл. 12 ЗАНН е посочено, че административните наказания се налагат с цел да се предупреди и превъзпита нарушителят към спазване на установения правен ред и да се въздейства възпитателно и предупредително върху останалите граждани. Налагането на административно наказание не е, а и не следва да бъде самоцел на държавата – то трябва преди всичко да е в съответствие с тежестта на извършеното административно нарушение. Този принцип се извежда от разпоредбата на чл. 35, ал. 3 НК, според който наказанието трябва да е съответно на извършеното престъпление, т.е. по арг. от чл. 11 ЗАНН и административното наказание, респ. имуществената санкция трябва да са да съобразени със степента на засягане на обществените отношения от извършеното административно нарушение.

В националната ни съдебна практика е изяснено, че спазването на принципа за пропорционалност се осъществява чрез преценката по чл. 28 ЗАНН, който урежда процедурата при извършването на маловажни административни нарушения. След като нарушението е извършено преди влизането в сила на разпоредбата на чл. 189з. (нов - ДВ, бр. 109 от 2020 г., в сила от 24.12.2021 г.), съгласно който за нарушенията по този закон не се прилагат чл. 28 ЗАНН, то по силата на чл. 3, ал. 2 ЗАНН, чл. 28 ЗАНН може да бъде приложен като по-благоприятен за нарушителя закон.

В този смисъл, според настоящия състав, след като извършеното от страна на жалбоподателя административно нарушение е маловажен случай, то атакуваният електронен фиш се явява незаконосъобразен, поради което и следва да бъде отменен.

Воден от горното, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ електронен фиш за налагане на глоба за нарушение, установено от електронна система за събиране на пътни такси по чл. 10, ал. 1 от Закона за пътищата № *****, издаден от Агенция „Пътна инфраструктура“.

Решението подлежи на касационно обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните пред Административен съд София област.

Съдия при Районен съд – Ихтиман: _____